

3R D'ESO · TFC · UNITAT 3

Interessos, inflació i assegurances

Interès, TIN i TAE, simple i compost, inflació, inversió i endeutament amb cap i assegurances

3

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

Explicar per què es paguen i es cobren interessos i què són el capital, el tipus i el termini.

Calcular l'interès simple i el compost i comparar-los any a any, també si es recuperen els diners abans d'hora.

Descriure la inflació i veure com redueix el que pots comprar amb els teus estalvis.

Distingir productes d'inversió i formes de deute pel risc, la rendibilitat i el cost, i saber què és endeutar-se amb cap.

Entendre com una assegurança reparteix un risc entre moltes persones.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

Som al gener, a **3r B** de l'Institut Ribera Nord de Valldelana. Les festes han passat i al grup hi ha ofertes a tot arreu: «paga-ho després», «sense interessos», «tot per sis quotes». La campanya «Compra amb cap» ja té el primer material i la Inés Varela vol que, abans de tancar la primera part del projecte, tothom sàpiga quant costa de debò demanar diners i què poden rendir si els estalvies. El Dani ha vist unes sabatilles, la Lucía vol saber quant creixen els estalvis i la Martina pregunta qui hi guanya, quan algú et deixa els diners. Al final de la unitat sabràs calcular el cost d'un crèdit senzill i comparar-lo amb esperar i estalviar, amb la fitxa E3 de la campanya.

❓ **Per què creus que un banc pagaria interessos a una persona que li guarda diners?**

❓ **Si algú et deixa 100 € i te'n demana 110 d'aquí a un any, què hi guanya? I tu, què hi guanyes?**

❓ **Amb 100 € compres avui una cistella de productes. Creus que d'aquí a cinc anys la compraràs amb els mateixos diners?**

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

- **3.1** El preu dels diners
- **3.2** Interès simple i compost
- **3.3** La inflació
- **3.4** Invertir i endeutar-se amb cap
- **3.5** Assegurances: repartir el risc

Les paraules de l'interès

Capital

Els diners de partida.

Tipus d'interès

El percentatge que s'aplica en un període, normalment un any.

Termini

El temps que dura l'operació.

TIN i TAE

El tipus pactat i el cost o rendiment anual efectiu.

CLAVE

Interès = capital × tipus × temps. Per comparar ofertes del mateix tipus, mira la **TAE**.

3.2 · CAS FICTICI · 1.000 € AL 3 %

Simple o compost

ANY	SIMPLE	COMPOST
1	1.030,00 €	1.030,00 €
2	1.060,00 €	1.060,90 €
5	1.150,00 €	1.159,27 €
10	1.300,00 €	1.343,92 €

CLAVE

A 10 anys, el compost guanya **43,92 €** més; la diferència creix amb el temps.

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

Un dipòsit de 2.000 € al 2 % durant 5 anys, amb interès simple. Quin és el capital final?

A 2.200 €

B 2.208,16 €

C 2.100 €

✔️ Interès anual: 2.000 × 0,02 = 40 €; en 5 anys, 200 €. Capital final: 2.200 €.

Inflació a les Illes Balears

Variació anual de l'IPC general.

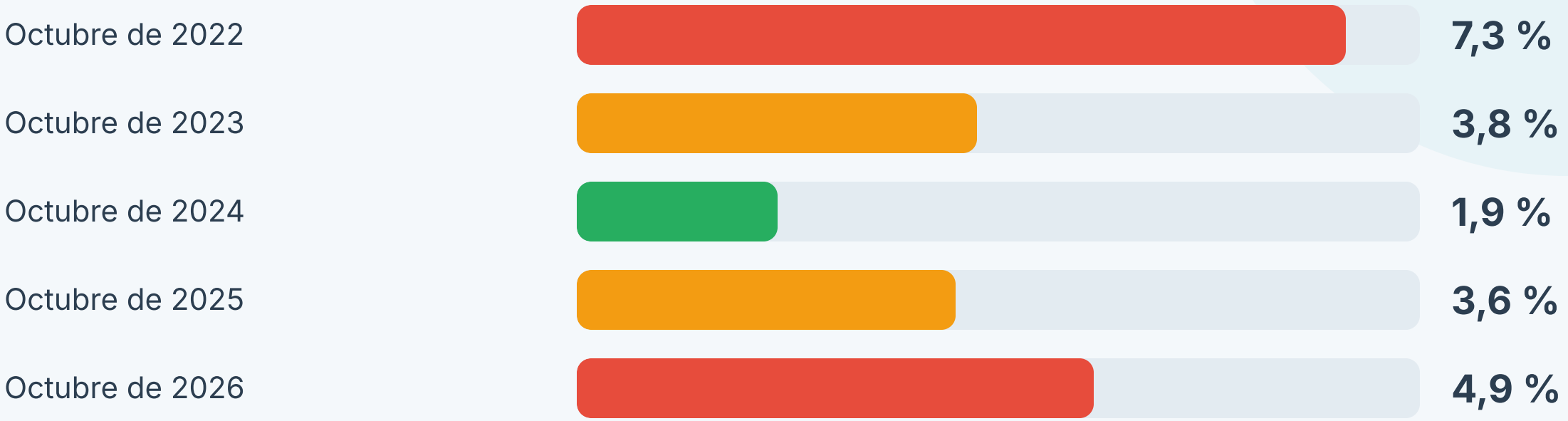

Font: INE, Índices de precios de consumo, variació anual de l'índex general (consulta: 11/2026).

CLAVE

Si la variació baixa, els preus **no baixen**: només pugen més a poc a poc.

Invertir o endeutar-se

Invertir

- Posar diners en un actiu per guanyar-ne més.
- Es mira rendibilitat, risc i liquiditat.
- La diversificació redueix el risc, però no l'elimina.

VS

Endeutar-se

- Demanar diners que s'han de tornar amb interessos.
- Préstec personal, hipoteca, targeta revolving.
- Cal comprovar que la quota càpiga al pressupost.

CLAVE

Dubta de qui et promet una rendibilitat alta **sense risc**: sempre va lligada a un risc alt.

Un préstec de 2.000 €

TERMINI	QUOTA	COST TOTAL	INTERESSOS
12 mesos	174,90 €	2.098,80 €	98,80 €
24 mesos	91,37 €	2.192,88 €	192,88 €

CLAVE

Una quota més baixa **no vol dir un préstec més barat**: com més temps, més interessos.

Mutualitzar el risc

1

200 persones

Cada una paga una prima de 30 €.

→

2

Fons comú

200 × 30 € = 6.000 €.

→

3

4 sinistres

4 × 1.500 € = 6.000 €.

→

4

Indemnització

L'asseguradora paga la pèrdua de les poques persones afectades.

CLAVE

Model simplificat amb dades inventades: la prima real és una mica més alta.

Abans de signar

Calcula el cost total

El que es paga de més respecte al que es rep.

Compara la TAE

No només la quota mensual.

Llegeix les condicions

Comissions, termini, penalitzacions i exclusions.

Pensa en el pressupost

Que la quota càpiga i no serveixi per tapar despeses de cada mes.

CLAVE

«Sense interessos» **no vol dir sense cost**: 6 quotes de 27 € són 162 € per unes sabatilles de 150 €.

REPASO

Idees clau

- **L'interès.** Capital, tipus i termini, tin i tae, productes que paguen i que cobren interessos.
- **Simple i compost.** Simple: capital × (1 + tipus × anys), compost: capital × $(1 + \text{tipus})^n$, penalització per retirar abans d'hora.
- **La inflació.** IPC i poder adquisitiu, interès real: interès menys inflació, conseqüències socials.
- **Invertir i endeutar-se.** Rendibilitat, risc i liquiditat, renda fixa, accions i fons, préstec, hipoteca i targeta revolving, cost del crèdit i tae.
- **Assegurances.** Mutualització, prima, cobertura i franquícia.

PER ACABAR

Per pensar

1 Hi ha algun «només són tres euros» a la teva vida? Quin cost amaga quan el comptes sencer?

2 Quan els preus pugen, qui hi perd més i per què?

3 Quin risc t'agradaria repartir amb altres persones i quin cost estaries disposat o disposada a pagar?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**